

Aan:

Maatschap H. Duiven, H.A. Duiven-De Groot, H.J.Duiven, J.A. Den Otter

Lheebroekerweg 9
7991 NB DWINGELOO

Assen, 26 april 2022

Ons kenmerk 202201027-00998633

Behandeld door (0592) 36 55 55

Onderwerp: Ontheffing - Lhee 4, Zuidenweg, Bokkebunsweg en Oosteresweg Dwingeloo - schadebestrijding gewassen - Zwarte kraai en houtduif

Geachte ,

Naar aanleiding van uw aanvraag d.d. 31 maart 2022 ontvangt u hierbij ons besluit op grond van artikel 3.3 lid 1 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor het doden van zwarte kraaien en houtduiven met behulp van geweer ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen. Uw aanvraag staat geregistreerd onder nummer 202201027. Hieronder leest u ons besluit op uw aanvraag.

Besluiten

Wij hebben besloten op basis van onderstaande motivering aan u een ontheffing te verlenen op basis van artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor het doden van zwarte kraaien en houtduiven met behulp van geweer ter ondersteuning van de aangebrachte preventieve middelen ter voorkoming van belangrijke schade aan kwetsbare gewassen op de percelen uit uw aanvraag zoals weergegeven op onderstaande figuur 1.

Figuur 1. percelen ontheffing

Het besluit treedt één dag na dagtekening van dit besluit in werking en geldt tot uiterlijk 1 november 2022, zo lang er nog schadegevoelige gewassen op de percelen staan.

Hieronder leest u onze motivering.

Wettelijk kader

Zwarte kraaien en houtduiven zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Ingevolge artikel 3.1 lid 1 van de Wnb is het verboden deze te doden.

Ingevolge artikel 3.3, eerste lid van de Wnb kunnen wij, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort, een ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens artikelen 3.1 lid 1 van de Wnb, ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren.

Beleidsmatig kader

De zwarte kraai, kauw en houtduif zijn door de minister aangewezen in het Besluit natuurbescherming om landelijk vrijgesteld te worden. Met een uitspraak van de rechtbank Utrecht d.d. 16 februari 2022, kenmerk UTR 21/1854 en UTR 21/2143, is de landelijke vrijstelling onverbindend verklaard waarmee er geen gebruik gemaakt kan worden van deze vrijstelling. De minister heeft echter deze soorten landelijk willen vrijstellen omdat deze in het gehele land belangrijke schade kunnen veroorzaken aan landbouwgewassen. Het onverbindend verklaren betreft enkel een formeel gebrek in de wijze van vrijstellen. Het ministerie heeft aangegeven dit gebrek op korte termijn te herstellen. De rechtbank heeft niet geconcludeerd dat de betreffende soorten niet bestreden mogen worden op basis van de onderbouwing van het landelijk vrijstellen.

Ter voorkoming van belangrijke schade aangericht door roeken

Door de provinciale vrijstelling van 2002 tot eind 2016 kwam door roeken aangerichte schade niet in aanmerking voor een tegemoetkoming van BIJ12 Unit-Faunafonds. In de beleidsregels Faunafonds is uitgesloten; *de schade veroorzaakt door een diersoort waarvoor een provinciale vrijstelling geldt*. Als gevolg hiervan werd schade aangericht door roeken over het algemeen niet door de grondgebruikers gemeld bij het Faunafonds. In slechts enkele gevallen is door een grondgebruiker schade gemeld. Deze schademeldingen werden echter veelal niet door het Faunafonds getaxeerd, omdat er geen tegemoetkoming werd uitbetaald. De laatst getaxeerde schade ten tijde van de vrijstelling in het jaar 2016 betrof schade aan mais met een getaxeerde schade van € 22.525,-. Nadat de vrijstelling is vervallen in 2017 is voor € 132.000,- aan schade in bloembollen en in 2018 voor € 18.296,- schade aan graan en mais getaxeerd, in 2019 voor € 1.428,- aan graan en in 2020 en 2021 voor €24.048,- en € 236.044,- schade aan graan en mais. Op basis van deze schades is het mogelijk om op voorhand in een ontheffingen te verlenen ter voorkoming van belangrijke schade. Om te voorkomen dat de schade zich voortzet dient een grondgebruiker, in lijn met de beleidsregels van BIJ12-Faunafonds, een ontheffing aan te vragen bij de provincie.

Ter voorkoming van belangrijke schade aangericht door zwarte kraai, kauw en houtduif

Met de aanwijzing van de zwarte kraai, kauw en houtduif in het Besluit natuurbescherming heeft de minister reeds aangegeven dat deze soorten landelijk schade veroorzaken. De minister heeft dat onderbouwd in de toelichting op het besluit natuurbescherming. Voor de onderbouwing van dit besluit sluiten wij aan bij de door de minister;

De criteria voor aanwijzing – buiten het met de landelijke aanwijzing bij algemene maatregel van bestuur verbonden vereiste dat het gaat om dieren van soorten die landelijk schade veroorzaken – zijn onmiddellijk ontleend aan de vereisten van de artikelen 9 van de Vogelrichtlijn en 16 van de Habitatrictlijn.

Behalve dat het moet gaan om soorten die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen, moet de schade die dieren van de betrokken soorten veroorzaken behoren tot de typen schade die op grond van artikel 3.15, zesde lid, van de wet – overeenkomstig voornoemde richtlijnbepalingen – een afwijking van de verbodsbepalingen rechtvaardigen. Bij vogelsoorten gaat het om “belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren” of om “schade aan flora en fauna”. Voor de in artikel 3.1 van het onderhavige besluit aangewezen vogelsoorten geldt dat zij in het gehele land “belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, wateren” veroorzaken (artikel 3.15, zesde lid, onderdeel a, onder 1°, van de wet). De Canadese gans veroorzaakt veel vraatschade aan gras en graan in de winter, en aan gras, graan en groenten in het voorjaar en de zomer; in 2010 werd deze geschat op € 370.000, door populatiegroei kan deze oplopen tot maximaal € 3 miljoen in 2020. De houtduif, kauw en zwarte kraai veroorzaken vraatschade, pikschade, krabschade en schade door vervuiling aan maïs, graan, verschillende soorten groenten en fruit, bloemen en zaaibedden in de bosbouw; de schade werd in 2013 op circa € 6,6 miljoen per jaar geschat bij houtduiven en op € 13,7 miljoen per jaar bij kauwen en zwarte kraaien.

Geen andere bevredigende oplossing

Wij zijn van mening dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat, zoals artikel 3.3 lid 4 sub a Wnb voorschrijft, om te voorkomen dat zwarte kraaien en houtduiven belangrijke schade veroorzaken aan percelen met kwetsbare gewassen. De Beleidsregels Wet natuurbescherming provincie Drenthe verplicht de grondgebruiker om eerst preventieve maatregelen aan te brengen voordat er een ontheffing kan worden aangevraagd. Pas nadat de preventieve maatregelen zijn aangebracht en de schade zich heeft voortgezet wordt een ontheffing verleend. U geeft in uw ontheffingsaanvraag aan dat u volgende preventieve maatregelen heeft getroffen om zwarte kraaien en houtduiven te weren. Deze maatregelen hebben echter niet kunnen voorkomen dat er grote groepen zwarte kraaien en houtduiven invallen op de percelen met kwetsbare gewassen. Zonder ondersteunend afschot treedt er bij zwarte kraaien en houtduiven een gewenning op met betrekking tot de preventieve middelen (BIJ12, Faunaschade Preventie Kit kraaiachtigen en Faunaschade Preventie Kit duiven). Het is hierdoor gebleken dat de maatregelen, zonder ondersteunend afschot, niet afdoende zijn en dat het niet uitgesloten is dat zich belangrijke schade zal voorzetten.

Geen verslechtering van de staat van instandhouding zwarte kraai en houtduif

Een vereiste van het landelijk vrijstellen van soorten is dat deze vrijstelling geen afbreuk doet aan de staat van instandhouding van de betreffende soorten. Wij sluiten hierbij derhalve aan bij de onderbouwing van de landelijke vrijstelling van deze soorten.

Verder zijn zwarte kraai en houtduif door het IUCN beoordeeld als “Least concern” met totale populaties tussen de 16 en 73 miljoen volwassen vogels. Dit houdt in dat, mede gezien het enorme areaal waar de soort voorkomt en de huidige aantallen, er geen redenen bestaan om extra beschermende maatregelen te nemen.

Slechts een gering afschot ter ondersteuning van preventieve middelen zal geen invloed hebben op de stand van instandhouding. Gezien het grote areaal waar deze soorten kunnen foerageren naast de percelen uit de ontheffing zal de combinatie van preventieve middelen en ondersteunend afschot de zwarte kraaien en houtduiven snel weren van deze percelen. Afschot zal hiermee ook beperkt kunnen blijven en geen invloed hebben op de stand van instandhouding.

Conclusie

Wij zijn van mening dat de gevraagde ontheffing voor het doden van zwarte kraaien en houtduiven met behulp van geweer kan worden verleend. Daarom verlenen wij aan u een ontheffing vanaf één dag na verzending van dit besluit tot 1 november 2022 zolang er kwetsbare gewassen op het perceel staan.

Middelen

Op basis van artikel 3.25 lid 1 van de Wnb dient in de ontheffing te worden opgenomen welke middelen gebruikt dienen te worden voor de uitvoering. Voor de uitvoering van deze ontheffing wordt het hagelwegeer en kogelgeweer als middel aangewezen.

Vragen

Mocht u vragen hebben over dit besluit dan verzoeken wij u contact op te nemen met [REDACTED], Postbus 122, 9400 AC Assen, [REDACTED] of telefoon: (0592) [REDACTED].

Ter kennisneming is een afschrift van dit besluit toegezonden aan het BIJ12 Unit Faunafonds en FBE-Drenthe.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Rechtsmiddelen

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar <http://www.provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>

Afschrift aan:

- FBE Drenthe (digitaal)
- BIJ12 Unit Faunafonds (digitaal)

BIJLAGE 1

Voorschriften behorende bij ontheffing 202001980 voor het doden van roeken, zwarte kraai, kauw en houtduif op grond van artikel 3.3 lid 1 van de Wet natuurbescherming

1. Het geweer kan alleen worden ingezet ter ondersteuning van preventieve maatregelen ter bestrijding van schade op de schadepercelen opgenomen in de kaart behorende bij de ontheffing.
2. Vereiste preventieve maatregelen
Gedurende de looptijd van de ontheffing voor het doden van zwarte kraaien en houtduiven dienen tenminste twee verschillende preventieve middelen (verjaagmiddelen) op de percelen met gewassen aanwezig en in gebruik te zijn. Maatregelen ter voorkoming en beperking van schade zijn vermeld in het handboek Faunaschade van het Faunafonds of op de site van BIJ12-Faunafonds; <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/faunaschade-preventiekit-fpk/>
Voorbeelden:
 - a. Vlaggen en linten hang vier stuks op per hectare, regelmatig verspreid over het perceel, afmetingen rechthoekige vlaggen: minimaal 60 x 90 cm, afmetingen linten: minimaal 10 x 150 cm;
 - b. vogelverschrikkers, stokken met folie: minimaal 4 per hectare;
 - c. akoestische afweermiddelen: minimaal op elke 5 hectare een kanon, knalapparaat, luidspreker met angstkreten.
3. Deze ontheffing kan door de ontheffinghouder worden doorgeschreven aan jachtaktehouders middels een gedagtekende en ondertekende machtiging. Voor het gebruik van geweer zal betreffende jachtaktehouder het jachtrecht moeten hebben van in totaal 40 hectare aaneengesloten, inclusief het schadeperceel.
4. Voordat wordt aangevangen met ondersteunend afschot dient dit gemeld te worden middels het digitale meldingsformulier; www.provincie.drenthe.nl/meldenfaunabeheer. Na melding kan twee maanden ondersteunend afschot plaatsvinden. Indien de schade na deze twee maanden zich blijft voordoen zal opnieuw gemeld moeten worden. Na de oogst van de gewassen kan er geen afschot meer plaatsvinden.
5. De ontheffinghouder of gemachtigde jachtaktehouder(s) is/zijn verplicht een kopie van dit besluit bij zich te dragen, alsmede zijn jachtakte. Deze documenten moeten op eerste vordering van de daartoe bevoegde toezichthouders of buitengewoon opsporingsambtenaren onmiddellijk ter inzage worden gegeven.
6. Handelingen in het kader van dit besluit mogen niet geschieden op zon- en feestdagen.
7. Ringen welke zich aan de gedode vogels bevinden, moeten met een opgave van plaats en datum van vangst van de betreffende vogels naar het vogeltrekstation (Postbus 40, 6666 ZG Heteren) gezonden worden.
8. Op grond van art 3.13 van de Wnb dient de jacht(akte)houder alle afschot te rapporteren bij de Faunabeheereenheid Drenthe (FBE). Geschoten vogels dienen wekelijks gerapporteerd te worden in het Faunaregistratiesysteem. Ook pogingen tot afschot waarbij geen vogels zijn geschoten dienen gerapporteerd te worden om aan te kunnen tonen dat er adequaat gebruik is gemaakt van de ontheffing. Voor rapportage van afschot op grond van deze ontheffing wordt door het Faunaloket Drenthe een machtiging in het Faunaregistratiesysteem aangemaakt.

9. Deze ontheffing kan op grond van artikel 5.4 Wnb worden geschorst of ingetrokken indien gehandeld wordt in strijd met de verleende ontheffing of de daaraan verbonden voorschriften, de gegevens op grond waarvan de ontheffing is verleend onjuist blijken te zijn of indien gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding geven.